

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Krisztina főhercegnő és vőlegénye Salm-Salm herceg.

Szép május havában, a virágok hónapjában, be olvasóinknak. Krisztina főhercegnő bájos
Ő Felsege a király hosszabb időre jött hozzánk. arcza, vőlegénye Salm-Salm herceg férfias

Ott székelt a budavári fényes palotában, de miként lapunkban is megirtuk, félbeszakította ittidőzését, hogy jelen lehessen *Krisztina főhercegnő* és vőlegénye *Salm-Salm herceg* esküvőjén.

Ez okból nemcsak Ő Felsege, hanem az uralkodócsalád tagjai majdnem teljes számban Bécsbe mentek, hogy a fiatal hercegi pár egybekelésén ott legyenek és az esküvő fényét, pompáját emeljék. Akkor megemlékeztünk a nagy pompával

Krisztina főhercegnő és vőlegénye Salm-Salm herceg.

megtartott menyegzőről, ezalkalommal a hercegi pár legújabb sikerült arcképét mutatjuk zánk, hogy elvégezze az uralkodó nehéz dolgait.

vonásai szépösszhangba jönnek a képen, bár a vőlegény valamivel magasabb menyasszonyánál. Szép nászajándékok kaptak szeretett királyunktól, valamint az uralkodóház több tagjától. Jóságos ősz királyunk áldása kíséri most Krisztina főhercegnőt és vőlegényét Salm-Salm herceget boldog nászutjokon, melyet a májusi és júniusi kellemes időben tesznek, pompás virágillat és a természet által bőségesen diszített, susogó lombsátrak alatt.

Az impregnált takarmányrépamagvak

a legnagyobb csiraképességgel bírnak és a legbiztosabb termést adják.

Kaphatók csakis:

MAUTHNER ÖDÖN

császári és királyi udvari magkereskedésében
BUDAPESTEN.

Tanév végén.

A tanév vége felé járunk. Az iskolák leg-
többjében, az elemi osztályokban már meg voltak
a vizsgák, a felsőbb tanhelyeken most folynak
javában. Nem kis gondot ad a szülőknek ilyen-
kor a gyermekek nevelésének irányítása, mert
a helyes pályaválasztás, a gyermek jövőben való
boldogulhatására valóságos életkérdés.

Mindenesetre első és főfeltétel a pályá-
választásnál az, hogy a gyermekben nyilvánuló
hajlamokat felismerjük. A szülők, kik odaadással,
szeretettel ápolták gyermekeiket, ismerik hajla-
mait, erejét, alkalmatosságát, testi és elmebeli
tehetségét, közvetlenül bírálhatnak a gyermek
felett.

Azonban a szülői önfeláldozó szeretet sok-
szor nagyít, ami nem bűn, de könnyen válhatik
a bajok forrásává a gyermeknél az életben.
Éppen ezért, a pályaválasztás küszöbén, a gon-
dos szülő meghallgatja a tanító szavát is, sőt
egyenesen kikéri jóakaratu véleményét. A tanító,
bár szeretettel van a tanítványai iránt, mégsem
látja oly szívbeli közelségből a gyermeket, mint a
szülő és ennél fogva, úgy magaviselet, mint elme-
beli tehetségeit befolyásolás nélkül ismeri meg.
A jó tanító: második szülője a gyermeknek.
Igaz, hogy néha megverték engemet is, de áldja
meg az Isten érette!

Az olyan szülő, aki a tanító helyes fenyi-
léséért megharagszik, helytelenül jár el!

Mert ugyan ki tudna elképzelni egy almafát,
nyesegetés nélkül? Ha azon rajta hagyunk min-
den fatytyuhajtást: nem lesz abból egészséges,
szép fa soha, hanem csak amolyan. Éppen így
szüksége van a gyermeknek kertészre, aki meg-
nyesegeti és ez a kertész: a tanító. A szigorú
elbánás, főleg fiugyermekeknél, nemcsak jó,
hanem szükség.

A tanító és a szülők értekezése jó befolyás-
sal van a gyermek hajlamainak felismerésénél,
a pályaválasztás előtt. Így a szülők netáni tul-
zását kiegyenlíti a tanító gyakorolt szeme, alapos
ismerete.

Vigyázzanak pedig a szülők a pályaválasz-
tásnál most, a tanév végén. Irányítsák a he-
lyes és czélszerű utra gyermekeik élethajóját.
Adják olyan pályára, amelyre alkalmas és ked-
vet érez, mert nagyon sokan szenvedtünk hosszú,
kinos éveken át, akik a helytelen pályairányítás
miatt majdnem elvesztünk a nem nekünk való
pályán. És a nem megfelelő pályára adott ifjak
legtöbbje elvész, elsüpped az élet utain.

Ti pedig, gyermekek, igyekezzetek szülőitek-
nek örömeire lenni! Jó szünidőzést kíván:

Szittyá.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház múlt *csütörtöki* ülésén az egyes
miniszterek válaszoltak a hozzájuk intézett kérdé-
sekre, vagyis, mint országgyűlési nyelven mondják,
interpellációkra. Ezek közül legfontosabb volt a
pénzügyminiszter válasza, amelyben előadta, hogy a
berlini czukortárgyalásoknak reánk nézve nem valami
kellemes eredménye lett. Czukorkivitelünk meg
fog csappani s így leszall a czukortermeléshez szük-
séges gazdasági termékek ára is. *Darányi* földmive-
lésügyi miniszter arra nézve tett ígéretet, hogy az
alsó-szabolesi tisztai ármentesítő-társulatnál a még
esetleg felmerülő visszásságokat megszünteti.

A *pénteki* ülésen megszavazta a Ház a saját
1903. évi költségvetését, amiből megtudjuk, hogy az
országgyűlés egy éven át 3.424,780 koronájába kerül
az országnak. Elhatározták ez alkalommal, hogy az
új országházba az ősszel költöznek át s hogy
Budapesten tíz millió korona költséggel új müegye-
temet építenek. Az ülés végén *Szell* Kálmán minisz-
terelnök jelentette ki, hogy Németországgal és Olasz-
országgal ismét megkötjük a politikai békeszövet-
séget. A *szombati* tanácskozáson mindjárt a napirend
előtt *Rátkay* László nagy felháborodás közt szóvá
tette azt az újságokban felmerült hirt, hogy *Pavlyo-
vics* Lyubomir törökbecsei szerb képviselő a nagy-
kikindai állomáson arezul vert néhány kis fiut azért,
mert azok a magyar *Szózatot* énekelték. Nagy fel-
háborodás következett erre.

— A hazaáruló! Ki kell dobni a gazembert!
— kiáltottak mindenfelől.

Mikor az izgalom lecsillapult, tárgyalták a Gazda-
sági Cseléd- és Munkáspénztár kiegészítéséről szóló
törvényjavaslatot, mely ismét arról tanuskodik, hogy
Darányi Ignác földmivélésügyi miniszterünk mily
nemesen viseli lelkén a szegény földmivessmunkások
érdekeit is.

Hétfőn nem volt ülés, a *keddi* tanácskozáson
pedig megjelent *Pavlyovics* Lyubomir, a bevádolt
képvisező. És hiába mondták szemébe a vádat, hogy
a magyar nemzet dalos imádságáért ártatlan gyer-
mekeket vert meg, hiába bizonyítottak ellene, egyre
tagadott: — Nem igaz! Nem igaz!

Végre is *Olay* Lajos felhívására *Pavlyovics*
becsületszavára kijelentette, hogy ha a bíróság bü-
nösnek találja a súlyos vádban, akkor leköszön a
képvisezőségről. Ezen az ülésen jelentette be *Szell*
Kálmán miniszterelnök is, hogy törvényjavaslatot
nyújt be a kivándorlás megakadályozására s arra,
hogy a már kivándorolt testvéreink megmentessenek
továbbra is a hazának és a magyarságnak.

A képviselőház *szerdai* ülésén *Krasanay* Ferencz
ismét szóvá tette a *Pavlyovics* Lyubomir esetet,
zajos helyeslések között jelentve be, hogy törvény-
javaslatot nyújt be arra nézve, miszerint a magyar
nemzet kegyeletét sértő egyének s a hazaárulás
bűnét elkövetők ne lehessenek a törvényhozásnak
tagjai. Ezután következett a népfölkelés fölfegyver-
zéséről szóló javaslat tárgyalása. Erre a célra báró
Fejérváry Géza honvédelmi miniszter 5.400.000 koro-
nát kér az ország pénzéből, hogy a népfölkelők is
Manlicher-puskákkal tüzelhessenek az ellenségre. A
javaslat ellen *Pichler* Győző, *Buzáth* Ferencz, *Várady*
Károly és *Bakonyi* Samu beszéltek, mindannyian
azzal indokolva meg álláspontjukat, hogy Magyar-
ország mai nyomoruságos helyzetében ilyen áldozat-
tokat meg nem bir.

Az aradi román püspökválasztás.

A múlt héten töltötték be Aradon a megüresedett román püspöki állást. Nagy, erős küzdelem után *Mangra* Vazul került ki győztesen, szemben Hamzsea Agostonnal, aki 4 szavazattal maradt kisebbségben.

Az egész magyar közvélemény megdöbbenéssel fogadta az aradi püspökválasztás ekként való lefolyását s az az általános vélemény, hogy jóvá sem fogja a király hagyni ezt a választást, közismert okokból. Az új püspök, *Mangra* Vazul ugyanis a román tulzók vezére, akik államot akarnának alkotni az államban, nem ismerik el a magyar nemzeti állam egységét; *Mangra* és társai, telve magyargyűlölettel telített rögeszmékkel, az álmok birodalmába való téves tanaikkal a magyarországi oláhság lelkét mótelyezték meg s nem szűnnek meg izgatni a népet a magyar állam ellen.

De most jellemezzük a kisebbségben maradt püspökjelöltet is.

Hamzsea Agoston, a hazafias románság egyik lelkes, kitartó vezetője, aki törődik a nép sorsával is, buzgó szövetkezeti férfi, aki az aradmegyei gazdasági mozgalmakban, mint az Aradmegyei Gazdasági Egylet választmányi tagja, tevékeny részt vesz. Lehet, hogy az ő javára billen még a mérleg, ha Ő felsége nem hagyja helyben az aradi választást.

Miniszter az erkölcstelenség ellen.

A tanyai és falusi ember, mikor városba megy, csak akkor szörnyűködik el a sok erkölcstelenségen, amit a fényes városi életben lépten-nyomon lát. Főleg az üzletek kirakataiban éktelenkedő képes levelezőlapok vannak legtöbbször szemérmetlenül megválasztva. De vannak — sajnos — éleztlapjaink is, melyek az élvezhető, finom nevetnivalók helyett illetlen rajzokat adnak az olvasóknak.

Ezeket orvoslandó, Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, amelyben szigorúan meghagyja, hogy a Budapestben megjelenő *Kis Éleztlap* és *Magyar Figaró* képeslapoknak a kirakatokból való eltávolítása iránt azonnal intézkedjenek, mert erkölcstelen irányzatú képeket és közleményeket tartalmaznak. Együttal utasította a hatóságokat, hogy a szemérmesítő nyomtatványok vagy képes ábrázolatok utcai kirakatokban való kiállítását megtiltó belügyminiszteri körrendeletet a legszigorubbán hajtsák végre.

Ezáltal talán elérjük a célt, hogy az iskolába járó gyermekek nem bámulnak többé a kirakatokba közszemlére állított erkölcstelenségeken és nem be-

szélnek azokról. Ezt ugyan már régebben is megtehetette volna a belügyminiszter, de hogy megtette, azt bizonyítja, hogy figyelmet fordítanak végre az erkölesi irányra is, aminek örvendhetünk.

Szomorú számok.

A martiniquei szerencsétlenség részletei foglalkoztatják az egész világot. Tudósok magyaráztatják, mi idézte elő és egymást érik az elméletek, amelyek a föld mélyéből kitoró rettenetes haragot iparkodnak érthetővé tenni. Az elméletek nem nyugtatják meg az embert, aki megdöbbenve látja a természet e rettenetes pusztítását. A földrengés és a vulkánikus kitorések szomorú számadatait közöljük alább. Ime, mennyi ember, mennyi vagyon pusztult már el:

Krisztus után 79-ben elpusztult Pompeji és Herculanium; *1667-ben*: Semanal Hunkázusz, három hónapig tartó földrengés, 80.000 ember meghalt; *1692-ben*: Port Royal (Jamaika) pusztulása, 3000 halott; *1693-ban*: Sziálián 54 város és 301 falu elpusztult, 100.000 halott. 18.000 Kataniában, amelynek alig maradt nyoma; *1703-ban*: Jeddol Japóus pusztulása, 200.000 halott; *1731-ben*: Peking mellett 100.000 ember meghalt; *1746-ban*: Lima és Kallav pusztulása, 18.000 ember a romok alatt lelto halálát; *1751-ben*: Portau-Princeze (Szanto Domingo) pusztulása; *1755-ben*: Földrengés Kvitón és Lisszabonban, ahol nyolez perez alatt a legtöbb ház elpusztult és 50.000 ember meghalt; *1767-ben*: földrengés Martinique szigetén; *1788-ban*: földrengés St.-Luczián, 900 halott; *1797-ben*: Szanta Fő és Panama közt, Kvitóval és Kuzkóval együtt elpusztult az egész vidék, 40.000 halott; *1812-ben*: Földrengés Karakaszon, 12.000 halott; *1839-ben*: Földrengés Martinique szigetén, 700 halott Bort-Royalban; *1842-ben*: Szanto-Domingo pusztulása, 4000 halott; *1843-ban*: Pointe a Pitre (Goude-loupe) pusztulása; *1859-ben*: Kvito pusztulása, 5000 halott; *1868-ban*: Peruban elpusztultak Strekipa, Skik, Takna és más városok, 20.000 halott, 1200 millió márkára menő kár; *1883-ban*: Jáván 30 vulkán és különösen a kraklatve működött; hamut, követ és iszapot 75 kilométernyire dobtak, 35.000 halott; *1895-ben*: Hamaivi (Japán) pusztulása, 21.000 halott; *1902. februárban*: Földrengés Samakán (Kaukázus), 2000 ház romba dőlt, 4000 halott; *1902. áprilisban*: Guatemala több városa elpusztult, sok száz halott; *1902. májusban*: Martinique pusztulása, több mint 40.000 halott.

Lapunk jelen számában Humaivi japáni város elpusztulása idejéből a Bandai tüzokádó hegy két érdekes képét is bemutatjuk.

<p>■ A JENNER-PASTEUR-FÉLE OLTÓANYAGOT SZÁLLITJA: ■</p> <p>A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.</p> <p>Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.</p>		
<p>VÉDŐOLTÁSOK</p> <p>LÉPFENE ELLEN.</p> <p>Az anyag hónapokig eltartható.</p> <p>Biztos védelmet nyújt.</p> <p>Lovak, birkák és szarvasmarháknak.</p>		
<p>Egy birka oltása ————— 12 fillér.</p> <p>Egy ló vagy szarvasmarha oltása ————— 24 fillér.</p>		<p>SERTÉSEK OLTÁSA</p> <p>ORBÁNCZ ELLEN</p> <p>RAPID-SZÉRUM:</p> <p>az orbánczos fertőzésnek kitett sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.</p> <p>Egy sertés szérumos oltása — 30 fillér.</p> <p>A rendes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként ————— 12 fillér.</p>

Az angol-bur háború története.

A délafrikai angol-bur háborúról most megírhatjuk a rövid történetet, mert a béke megkötöttet. A háború azért kezdődött, mert a burok a hazájukba bevándorlóknak (uitlendereknak) nem adtak polgári jogokat s mivel a bevándorlók angolok voltak, az angol kormány védelmébe vette azokat. Legfőbbképpen pedig Angliának a gazdag arany- és gyémántbányákra fáj a foga.

Angol jelentések szerint 54.800 embere volt a buroknak, a burok azt állítják, hogy 36.000-nél nem volt több az összes bur harezosok száma.

A transzváli burok 1899. október 11-én és másnap az Oránzs-állambeli burok átlépték a két köztársaság határát, Kimberleyt és Mafekinget elválták Fokvárostól és megszállták a Natálba szolgáló hegy-szorosokat. *White* tábornok csak 13.000 embert állíthatott szembe a bur főparancsnok, *Joubert* 20.000 emberével, *Symons* tábornokot a burok október 19-én Glencoe mellett megverték és halálosan megsebesítették. Az angol sereg maradéka Ladysmithbe menekült. Jóllehet, az angolok október 21-én Elendslaagte mellett megsemmisítették a burok német segítő-csapatát és parancsnokát, *Schiel* ezredet elfogták, *White* tábornok még sem tudta megakadályozni Ladysmith körülzárását. Mialatt *Joubert* Ladysmithet körülvette és Natált egészen a Tugeláig megszállta, az alatt több bur kommandó behatolt a Fokföldre, ahol sok fegyverviselő férfi csatlakozott hozzájuk. Október 31-én Fokvárosba érkezett sir Redvers *Buller*, az angol főparancsnok. *Joubert*, hogy Natálba csalja őt, Pieter-Maritzburg felé támadást intézett és *Buller* valóban azt tartotta a legfontosabbnak, hogy a burok Natálban levő főerejével számoljon le. *Kimberley* felszabadítását tehát *Methuen* lord tábornokra bízta, míg *Gatacre* tábornoknak az volt a feladata, hogy a Fokgyarmat északi részét tisztítsa meg az ellenségtől. *Methuen* lord november 23-án és 25-én látszólagos győzelmet aratott ugyan Belmont és Graspan mellett a burok előőrsein, de december 11-én a Modder-folyónál és Magersfontein mellett *Kronje* tábornok úgy megverte, hogy az angolok támadása egyszerre megakadt. Csaknem egyidejűleg, december 10-én *Gatacre* tábornok szenvedett véres vereséget Stornberg mellett és öt nappal később Kolenzo mellett meghiúsult *Buller*-nek az a kísérlete, hogy Ladysmithet felszabadítsa. Hogy az angolok kétségbe estek helyzetük miatt, legjobban az bizonyítja, hogy a délafrikai hadsereg élére küldték két leginkább kipróbált tisztjüket, *Roberts* lordot, a kandahari győzőt és *Kitchener* lordot, Kartum fojtogató angyalát. A két vezér 1900. január 10-én érkezett Fokvárosba, de a vereségek következtében bátorságukat veszített csapatokkal semmit sem kezdhettek, míg az uton levő 150.000 embernyi erősítés meg nem érkezett. *Buller* tábornok január 24-én, amikor újra megkísérelte Ladysmithet felszabadítását, Spionkopnál rettenesen véres vereséget szenvedett és február 8-án a Vaalkrancon verték meg.

Most *Roberts* lord vette át a parancsnokságot és ekkor a brit fegyverekhez szegődött a hadi szerencse. 1900. február 18-án a Modder-folyónál 150.000 emberrel megkerülte a burok jakobsdali állását és *Kronje* tábornok csak 8000 embert állíthatott vele szembe. *Kronje* három napi küzdelem után február 27-én 4300 emberrel Paardebergen megadta magát. Kimberley felszabadult, utána megszűnt Ladysmith

ostroma és *Roberts* tábornok márczius 13-án megszállta Bloemfonteint a nélkül, hogy ellentállásra talált volna. A két köztársaság Hollandia támogatásával ekkor békét ajánlott, de az ajánlatot Angolország ridegen visszautasította. Az időközben meghalt *Joubert* helyét *Botha* Lajos foglalta el, akit *De Wett* és *Delarey* tábornokok támogattak. Nagy sikereket ezután már nem érhettek el a burok. Hadierejük 15.000 emberre süllyedt, akikkel szemben az angolok 250.000 embere állott. Mafeking május 18-án felszabadult, május 27-én *Roberts* átlépte a Vaal folyót, május 28-án kimondta a szabad állam Angolországba való bekebelezését, május 31-én Johannesburgot, június 5-én Pretóriát szállta meg, a miáltal egyersmind 4000 fogoly angol katona visszanyerte szabadságát. *Krüger* elnök ekkor keletre húzódott vissza. A burok kisebb sikerei, Rondeval mellett június 12-én és Palmierfontein mellett július 16-án, már nem tudták megfordítani a háború sorsát. Ehhez járult még az is, hogy *Prinsloo* tábornok Fouriesburg mellett 3000 emberrel megadta magát az angoloknak. Miután augusztus 23-án és 26-án Dalmanutha és Belfort mellett vereséget kapott az utolsó nagyobb bur csapat is, *Krüger* elnök elhagyta az országot és október 20-án a *Gelderland* hollandiai hadihajón utrakelt Európába. *Roberts* kimondta az annektálást és feladatát ezzel befejezettnek tekintette. A főparancsnokságot átadta *Kitchenernek* és 1900. december 11-én elhagyta Dél-Afrikát. Hazaérkezését megelőzte ez a jelentése: A bur sereg már csak ide-oda csatangoló banda.

Kitchener lordnak kellett tapasztalnia, hogy mit tud ez a banda. A burok lassanként mindenféle nagyobb területet foglaltak le, elállták az utakat és Angolország költségén éltek, mert mindent a hatalmukba kerítették, ami az angol seregnek volt szánva. Az angolok ugynevezett őrházvonalak mögé bujtak, mi által alig 50.000 katona állott Angolország rendelkezésére a harezmezőn. Az angolok igen veszedelmes ellensége lett *De Wett* és ellene hajtóvadászat indult meg. *Delarey*-t, a ki Transzvál nyugati részében volt a parancsnok, szintén szorongatni kezdték. A burok ezt az új taktikát úgy iparkodtak lehetlenné tenni, hogy a háborút a Fokgyarmatra játszották át. Előrehatoltak egészen a tengerig, sőt arra is rákényszerítették az angolokat, hogy Fokvárost védelmi állapotba helyezték. Északon is súlyos vereségek érték az angolokat, így 1901 május 31-én Blakfontein és június 15-én Villmansrust mellett. Haza Angolországba mindegyre rossz hírek érkeztek a harezterről és a sok kellemetlen ujság betetőzéséül azt jelentette a táviró, hogy Fokvárosban kitört a pestis. Ekkor *Kitchener* nevezetes dologra határozta el magát: 1901 augusztus 6-án kihirdette, hogy mindazokat a burokat, akik szeptember 15-ig nem adják meg magukat, életük fogytáig száműzi Dél-Afrikából. A burok erre a proklamációra azzal feleltek, hogy augusztus 20-án Uniondale mellett, 19-én Dejagersdrift, 27-én Staln és Pospsect és szeptember 30-án Moedville mellett megverték az angolokat. Az angolok, akik már győzteseknek hitték volt magukat, erre nem számítottak és nem tudták, mit tegyenek. Időközben sikerült nekik a Fokgyarmatban *Lottter* kommandóját elfogni. *Lottter* október 11-én kivégezték. Október 12-én az angolok kezébe került súlyosan megsebesült *Sneepers* bur parancsnok, akit január 19-én agyonlőttek.

Hollandia ekkor újra megpróbálta, hogy a békét

közvetítse. A helyzet most sokkal kedvezőbb volt. Az angolok kifáradtak, megunták a hosszú háborút és rettenetes terhét, a király pedig szerette volna, ha koronázása idején béke lenne országában. Angolország készségét jelentette ki arra, hogy a bur vezérekkel tárgyalásba bocsátkozik. De még mindig büszkék voltak az angolok és föltétlenül diktálni akartak. A csataterőről ekkor már kevés hír jött, de ami jött, az angol kudarcot, bur dicsőséget hirdetett. *De Wett*, akit 30.000 emberrel úgy körülfogtak az angolok, hogy egész biztosra vették elfogatását, főseregével megszökött úgy, hogy marhacsordát hajtott neki az angolok körülzáró drótkerítésének, a melyet áttört és a csorda közepette elillant. Röviddel e kudarc után *Delarey* megverte 1902. márczius 9-én *Methuen* lordot Tveebos mellett és el is fogta. Ez a nagy csapás végképp elvette az angolok hadakozó kedvét. Maga *Methuen* lord lett most a békeközvetítő, aki, miután 1902. márczius 13-án szabadon bocsátották a burok, márczius 14-én Klerksdorpba érkezett. Néhány nappal később *Salk-Burger*, *Reitz*, *Meyer* Lukács, *Krogh* és *Vandervelde* Pretóriába mentek *Kitchener*hez és április 3-án Klerksdorpban *Stein*, *De Wett*, *Delarey* és *Kemp* találkozott. Április 7-én *Kruitzingert* fölmentették a gyilkosság vádjá alól. Április 14-én *Kitchener* és *Milner* jelenlétében Pretóriában első ízben tanácskoztak az összes bur vezérek. Az egész világ, de különösen Anglia, amely néha még megpróbált energikusan beszélni, érdeklődéssel várta a tanácskozás eredményét. A hírek meglehetősen ellentmondók voltak, de mégis ki lehetett belőlük érezni, hogy az angolok nagyon, de nagyon szeretnék békét kötni. A tárgyalás, tanácskozás elhúzódott. Májusban az összes bur vezérek gyűlést tartottak Vereenigingben, amely a föltételekről tanácskozott és delegátusai Pretóriába mentek *Kitchener*-hez, a kinek tudtára adták a föltételeket. Május 31-én este Pretóriában aláírták a békeszerződést. Junius 1-én, vasárnap jött meg ennek a híre Londonba és ugyanakkor a vereenigingi kongresszus jóváhagyta a pretóriai békeszerződést.

Ez a dél-afrikai háború és a dél-afrikai béke rövidre fogott története. A fegyverletétel teljes egyetértésben foly és a mult hétig tizennégyezernégy száz bur harcoss tette le a fegyverét a békekötés pontjait elfogadva és az angol királyt elismerve fenhatójuknak.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A »Hangya« kongresszusa.

A »Hangya« kötelékébe tartozó fogyasztási szövetkezetek, mint előre is jeleztük, e hó 12-ikén tartották meg országos értekezletüket. Ujabb dicsősége ez a magyar szövetkezeti ügynek s azt hisszük, hogy ennek hatása nem is fog elmaradni. A szövetkezeti kongresszusnak más tárgya nem is volt, minthogy a vidéki szövetkezetek emberei a szövetkezetek anyagi és erkölcsi hasznát saját tapasztalataik alapján felderítsék. *Saskeöy* Ferencz littkei plébános, a littkei szövetkezet elnöke, *Kutasi* Bálint református lelkész, a török-szent-miklósi és *Nádas* Mihály a

kürüi szövetkezetek elnökei tárták fel a hallgatóság előtt azt a nagy anyagi, de főleg erkölcsi hasznot, amelyekben szövetkezeteik alig egy esztendő lefolyása alatt a tagokat részesítették. Különösen nagy érdekü volt a *Saskeöy* Ferencz beszéde. Meggyőző erővel mutatott arra rá, hogy azalatt az egy év alatt, amióta a szövetkezet fennáll, sikerült tagjait a pálinkaivásról annyira, amennyire leszoktatni, reá mutatott azután az áruuzsora szörnyü pusztításaira, amelynek már fennállása első heteiben gátat vetett a szövetkezet. A falusi szatócok azóta jóval olcsóbban adják az árukat, a mértéken sem esálnak annyit, mert félnek attól, hogy vevőik még inkább elmaradnak. E mellett a szövetkezet hiveinek száma már ez okból is rendkívüli módon gyarapszik. Kijelentette végül, hogy összekötő kapesot képez az uri és a parasztsztyál között, a parasztnép mióta a szövetkezet falain belül nap-nap után érintkezik az ő vezetőivel, a viszony köztük sokkal bensőbb sokkal bizalmasabb lett.

Nádas Mihály, aki maga is egyszerű földmives parasztagazda, a maga természetes józan eszével a megjelentek igazán élénk helyeslése mellett fejtette ki azt a káros hatást, amit az áruuzsora tett az ő falujában. Mióta a szövetkezet létesült, a szatócok ezt a féktelenkedését mintha egy csapással megszüntették volna.

A szövetkezeti kongresszusnak kimagasló eseménye volt ezen kívül gróf *Károlyi* Sándornak megnyitó beszédje, valamint lapunk szerkesztőjének *Szilassy* Zoltánnak előadása arról, hogy miként lehetne a tojásértékesítést szövetkezeti alapon az egész országban szervezni.

A kongresszuson mintegy 300 kisgazda pap, tanító és jegyző vett részt, akik az ország minden vidékéről sereglettek össze. A magyar szövetkezeti ügy története nem mutathat fel ilyen lelkesedésre példát, amilyen itt megnyilatkozott, ez azt bizonyítja, hogy a szövetkezetek tagjai daczára a szövetkezetek ellen szórt máig is folyton jelentkező rágalmaknak, hűségesen kitartanak ezen üdvös és népboldogító intézmények mellett. Tartson is ki mindenki mert az erős összetartással előbb-utóbb elérjük azt, hogy diadalmaskodni fogunk a szövetkezetek ellenségei felett, a magyar szövetkezeti ügy hálója pedig oly erős lesz, hogy azon nem fog erőt venni semmiféle ellenáramlat.

»Göbéságok« kaczagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a »*Független Ujság*« előfizetői kedvezményes árban: 2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért rendelhetik meg az írónál. Legcélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek czimre.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS.

1902. július hó 1-én új előfizetést nyitunk a
FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése június hó 30-án lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a június hó végéig előfizetett olvasóinknak 20-án külön levélben küldtünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár :

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A híros olasz rablóvezért elítélték. Lapunkban is irtunk a legutóbbi híres olasz rablóvezérről, az utolsó nagy brigantíró, kinek félelmetes nevét Olaszországban valóságos legendakör övezte. Fölötte is ítélkezett hazája bírósága. Musolinóról van szó, a rablóregények megelevenült hőséről, a modern Rinaldóról, kinek elfogatására valóságos hadsereget mozgósítottak. Hetekig tárgyalta bűneinek sorozatát a luccai esküdtbíróóság s a tárgyalás csak mult héten ért véget. Eredményéről így számol be a luccai tájirat: Az eskütek Musalinót az összes vádpontokban, kivéve a Mingjonillo- esetet, vétkesnek mondták ki a beszámíthatatlanságra vonatkozó kérdésre tagadólag válaszoltak. Musolinó büntársaira nézve az esküdték verdiktje felmentő volt. A verdikt alapján Musalinót a legnagyobb büntetéssel (a halálbüntetés tudvalevően el van törölve Olaszországban), *életfogytig tartó börtönnel* sújtották, súlyosbitva magános elzárással. Vádolt-társait felmentették. Musolinó föllebbezett és a tárgyalás végén azt mondotta büntársainak: Meglehetek velem elégedve, jól megvédelmeztelek benneteket. Mégis van érzés a haramiákban. Ez a legutolsó rablóvezér elítéltehetette volna valamennyi büntársát, akik közül sok családos ember volt, de nem tette, mindent magára vállalt.

• MI UJSÁG? •

Dal egy derék mennykőhöz.

»Gyulafehérvárott Propst táborszer-nagy, erdélyi hadtestparancsnok, rendes tavaszi szemléjét tartotta a helyőrség felett. Mint rendesen, most is kitzütek fogadására a gyulafehérvári erősség falára a fekete-sárga zászlót. De rövid ideig lógott a vár falán. Este félelmes zivatar támadt. Mennydörgött, villámlott és az első villám ezikázva esapott bele a kétféjű-sasos zászlóba. Másnap a vihar után a sárban találták meg.»

*Becsületes, derék mennykő!
Bár a dalom jutna hozzád,
Elmondani, hogy üdvözlünk,
Hogy tiszteltet Magyarország!*

*Becsületes, derék mennykő,
Hol termettél? Miből lettél?
Tán időtlen idők óta
Keservünkből gyűlöggettél? ...*

*Vagy talán egy szebb jövőből
Első villám-sugár volnál?
Akárhogy van, derék mennykő,
Te jó helyre suhintottál!*

*Áldjon meg az Isten érte;
A felhőt is, aki hordott ...
S száz szónak is egy a vége,
Ne vedd zokon, amit mondok:*

*Az Isten szent szerelméért,
Mindekkorig merre jártál?
Hányszor hívtunk, emlegettünk,
Merre késtél, mire vártál?*

*Van-e még több a fajtából?
Óh küldd mind a mi egünkre.
Magyar földön osztrák zászló,
Ne lobogjon szégyenünkre.*

*— Mert mitőlünk itt loboghat
Tán az örökéltén át is ...
Törjétek ti izzó-porrá,
Az utolsó darabját is!*

Szabolcska Mihály.

Lónyay grófok Budapesten. Lónyay Elemér grófneval szombaton este a fővárosba érkezett a férje is. A grófi pár vasárnap reggel az egyetemi templomban csöndes misét hallgatott, azután több látogatást tett. Lónyay grófok két napig maradtak Budapesten.

Utonálló kis leányok. A rendőrségi bünkrónikában ugyszólván páratlan esetről írnak Debreczenből. Két alig kilencz éves kis leány megtámadott egy hazafelé siető uri nőt. A járatlan utcza közepén egy sötét kapuból ugrottak áldozatukra. A nyakán függő nehéz arany óralánczot letépték, az aranyórát kirántották övéből s még a keblére tűzött rózsákat is letépték. A megjedjt urinő segélykiáltására a rendőr az egyik leányt elfogta, a másik azonban még idejében kerekelt oldott. A két kis lány ellen nem folytatják a vizsgálatot, mert még nem lehet felelősségre vonni őket.

Öngyilkos gyilkos. Annak idejében, ezelőtt mintegy két évvel általános feltűnést keltett az a kegyetlenség, amelylyel Gottlieb a pestvidéki királyi törvényszék által gyilkosság miatt elítélt fegyencz, Cserebogár Jóska budapesti házalót megölte, kirabolta és megfőzte. A gyilkos minap a nagy-enyedi fegyházból éjjel szökni akart. Az őrség észrevette és magánzárkába helyezte, ahol Gottlieb mérget vett be és reggelre meghalt.

Német prédikáció a 48-as honvédeknek. Mélyen felháborító esetről ír egyik szegedi lap. Csanádon a királyi koronázásának évfordulóján a 48-as honvéd-egyesület is kivonult a székesegyházban tartott ünnepi misére. A káptalan káplánja Bichler János német prédikációba kezdett. Erre az öreg honvédek, az elnökükkel élükön elhagyták a templomot. A káplán azonban, mintha mi sem történni volna, nyugodtan beszélt tovább — németül. Ideje lenne már, hogy az ilyen ünnepeken holmi kápláncskák ne botránkoztassák a hazafias közönség érzületét.

A lázító oláh tanító. Aradmegye egyes községeinek kétségbeejtő tanügyi állapotairól hirt adtak a lapok. Mladin Coriolan oláh tanító lázító versekre tanítja az oláh csemetéket. Ilyen például a következő:

Janku indulója.

*Örvendezve jó románok, jöjjetek!
A pusztába Jankut üdvözlétek.
Tisztítsátok puskátokat,
Mind nagyon siessetek!
Birtokunkról tolvajt vadat,
Magyar tolvajt üzzetek!*

A királyi ügyészségnél már megtették a feljelentést a lázító tanító ellen.

Klapka vejének halála. A szabadságharcz vitéz tábornokának, Klapka Györgynek a veje halt meg az alsó-ausztriai Pöggstollban. Kittl Jenőnek hívták, mérnök volt s az 50 éves férfit szivszélhűdés ölte meg. Sokáig volt állomáson a Bécs melletti Badenben, hol tagja volt a községi képviselő-testületnek is. Nejevel, Malvinával, ki Klapka tábornok egyik leánya, a legboldogabb házasságban élt.

Kossuth századik születésnapja. Monokon, ahol Kossuth Lajos született, nem helyi, hanem országos ünnepet akar rendezni a Felvidék magyarsága. Nagyon szép eszme, csak aztán meg ne rekedjen, mint ahogy szülővármegyéjénél szégyenletesen megrekedt Kossuth ünneplése.

Letartóztatott szerb kém. Az aradi katonai hatóságot rejtélyes letartóztatás foglalkoztatja. Minap őrzáraton voltak a esendőrök, mikor egy faraktárban kopott külsejű, de intelligens arczu fiatal embert pillantottak meg. Igazolásra szólították fel s miután kilétét semmiféle okmánynyal igazolni nem tudta, átkísérték a fősolgabíróhoz. A fiatal ember itt elmondta, hogy Gyorgyevics Mihálynak hívják; szerb katonaszökevény s Belgrádból jött Radnára. A fősolgabíró a gyanus embert Aradra kísértette és átadta az ezredparanesnokságnak, amely a várban levő tiszti börtönbe csukatta. Az ezredparanesnokságnak erős a gyanuja, hogy Gyorgyevics kém. Breuer kapitány még az éjjel folyamán táviratot küldött a hadügyminiszternek, melyben bejelenti az esetet és további utasítást kér.

A Szamos áradása. A Szamos-folyó még mindig árad. Krassó, Pettyén, Pálfalva, Szamosdob és Vetés községek határai, valamint a szatmári határ egy része viz alatt áll. A vasuti hid építése az áradás miatt szünetel. Az uszodák hajókötelekkel és lánczokkal vannak a parthoz erősítve. A vetésekben és kaszálókban okozott károk kiszámíthatatlanok. A lakosság ezrével áll a partokon s aggódva nézi a pusztítást.

Aki nem tudott ellenállni. A zárai törvényszék a minap lopás miatt felelősségre vonta Czirják Vid és Blastics Szóján földmivéseket. Az előbbi ismert tolvaj, aki már számtalanszor volt büntetve, míg Blastics ezutlal került először a bíróság elé. Blastics Szóján beismerte bűnét, de azzal védekezett, hogy Czirják őt esábitotta. Az egyik bíró megjegyezte, hogy igazán tisztességes ember nem hagyja magát elesábitani, mire Blastics így fakadt ki:

— Próbálják meg bíró urak s csak egy hónapig érintkezzenek Czirjakkal. Ha ez alatt az idő alatt nem lesznek tolvajokká, bátran fölakaszthatnak.

Képzeltető, hogy ez az érvelés minő hatást tett a bírakra.

JENCNS-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaritvá, erőssé teszi; megátolja a lábak merev bönulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —
Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCNS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Egger, Nádor' gyógyszerlárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

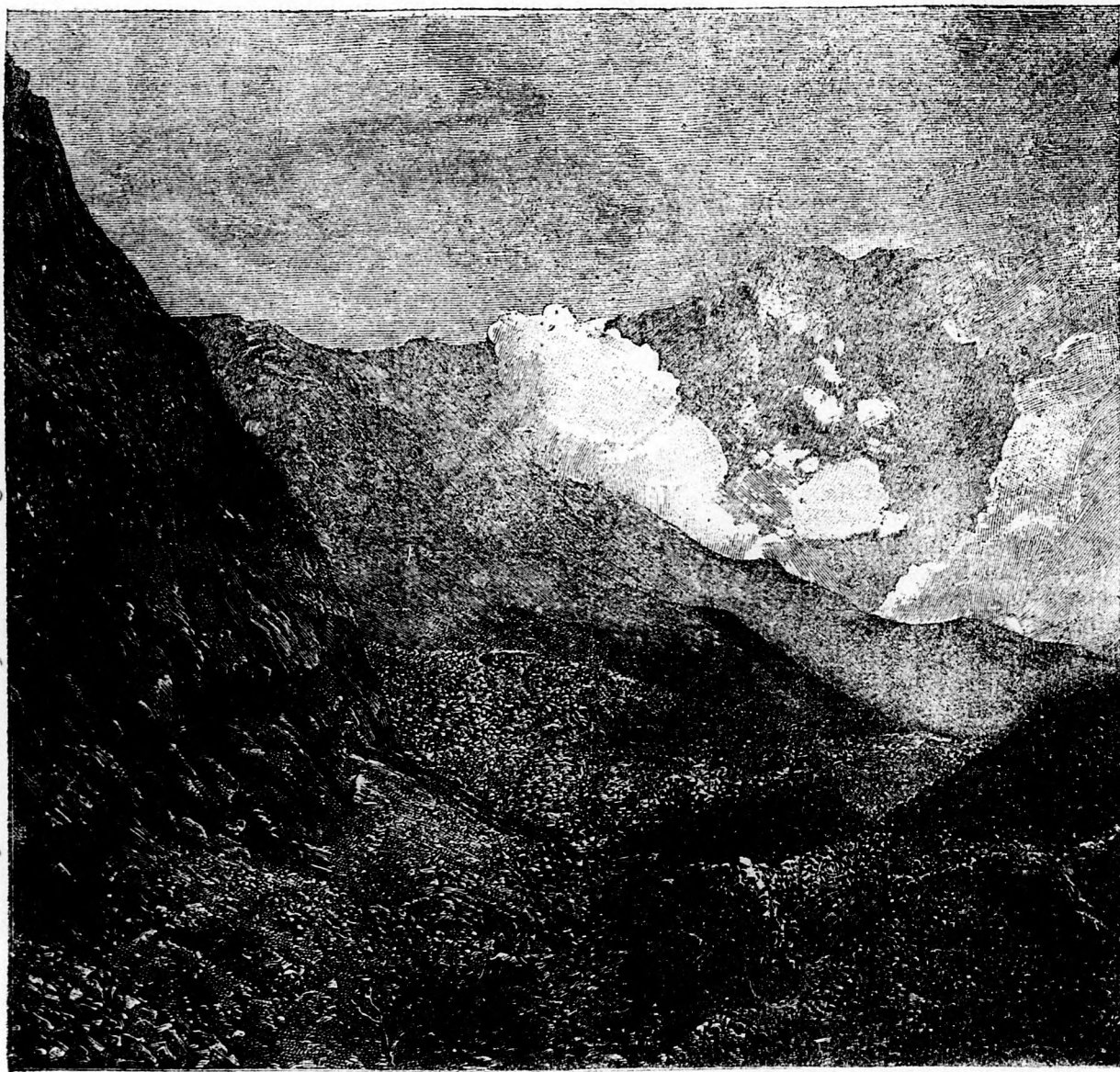
Gazdaságban nélkülözhetetlen.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Az első permetezés ideje.

Az idei rendetlen időjárás mindent felforgatott. Más esztendőben az elővigyázó gazdák legtöbbje

szünik. Ez a peronoszpóra, oidium, black-rot stb. csirák fejlődésének ideje. Aki ilyenkor permetez, egész gyenge oldatokkal is feltétlenül biztos eredményt ér el, aki ezt elmulasztja és tartós meleg időt vár, hogy a permetezést végezni érdemesnek tartsa, az sokkal erősebb oldatokkal sem fog teljes hatást elérhetni. Innen származik azután egyes termelők csalódása a rézgáliczoldatok hatásában, mert

Humaivi pusztulása, hol 21 ezer ember halt meg Japánban. A Bandai hegy kitörés előtt (1895).

ilyenkor már a második permetezést végezte el közvetlenül virágzás előtt, az idén sokan csak most fognak hozzá nyakra-főre az első permetezéshez. Jó is lesz sietni, mert a hirtelen beállott hőségben nemcsak a fűrtök és hajtások nőnek szemlátomást, hanem a peronoszpóra-gombák is élvezik létfeltételeik legkedvezőbb hőfokát.

Több ízben említettük már, hogy a szőlőtőkék a gombabetegségek iránt legfogékonyabbak hideg, esős időben, midőn a hajtásvégekből a keményítő lejjebb vándorol és a növekedés megállapodik vagy meg-

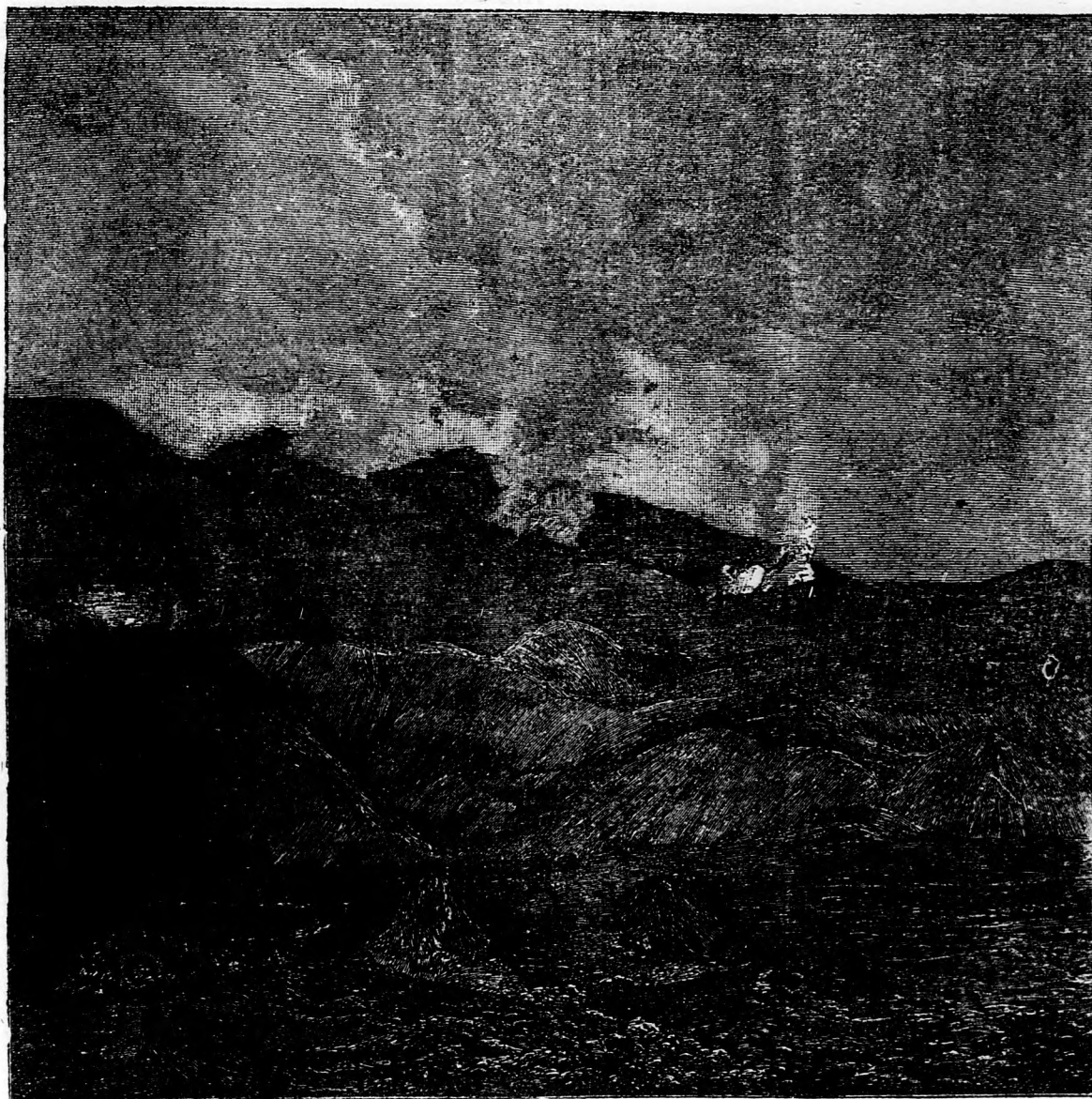
daczára a gondos permetezésnek, a levélszövet belsőjében terjedő gombák garázdálkodását a felszínen tapadó perme csak részben képes megakadályozni és a peronoszpóra, melynek szabad szemmel nyomát sem látta a gazda a permetezés előtt, hihetetlen macacssággal jelenik meg a permetezés után.

Korai permetezésnél gyenge oldat többet ér, mint erős oldat, ha a permetezéssel megkéstünk.

Csakhogy hideg, esőre hajló időjárás mellett végtelen fontos az, hogy a perme jól tapadjon és azt a legcsekélyebb, de tartós tavaszi vagy hirtelen

nyári eső le ne moshassa. A szőlőtermelők közül számosan ma is abban a tévhitben leledzenek, hogy jó sok méz mozditja elő a tapadást, nem gondolva arra, hogy a tulsulyban levő méz a rézgálicz hatékonyságát megrontja. Azért kell a mézadagolásnak is csak apránként történnie és azért ajánlható mindenkinek a kész rézgáliczkeverék alkalmazása.

hetjük. A korai tengeri közül különösen két faj érdemel figyelmet, ugymint a székely tengeri és a cinquantin. A székely tengeri puhaszemű, a cinquantin pedig keményszemű. A cinquantinnak az előnye, hogy a szárazságot jól lebirja s hogy kórója tápdus, ellenben hátránya az, hogy esőve nagyon apró s ezért szedése költséges és szaporátlan.

Humaivi pusztulása, hol 21 ezer ember halt meg Japánban. A Bandai hegy kitörés után (1895).

Korai, közepes és késői érésű tengeri.

Arra a kérdésre, hogy milyen érésű tengerit termeljünk? a válasz a következő: Korai tengerit akkor kell termelnünk, ha földünk sekély, vagy ha bármily okból nem vethetünk hamarább, mint május végén vagy június elején. Sekély rétegű földön azért nem lehet késői tengerit vetni, mert az a legtöbb esetben még ezimerét sem tudná kihányani. Közepes és késői érésű tengerit pedig akkor termelhetünk, ha földünk mély rétegű és a vetést korán eszközöl-

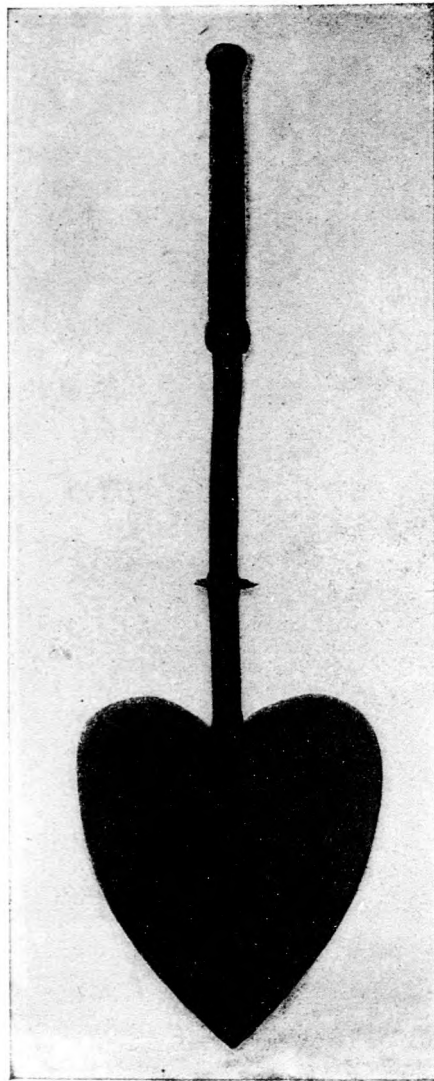
A középérésű kukoriczák közül legjobb az alesuthi, amely ma már nagyon ismeretes a gazdák körében, mert bebizonyult, hogy a legkitünőbb külföldi fajtákkal bátran kiállhatja a versenyt.

A késői tengerik közül pedig ugyanesak legjobb a magyar tengeri, de miután ez a faj már igen sok helyen elváltozott, elfajzott, igen tanácsos lenne kellő talajmiveléssel, trágyázással s gondos kiválasztással nemesíteni.

Egy új kazalvágó.

A még nem ülepedett kazal vágására sem a villa, sem a fűrészalaku kazalvágó nem alkalmas, sőt munkájuk még a megülepedett, összenyomott takarmánynál sem tökéletes.

Sok gazda úgy segített magán, hogy egy közönséges ásót alakított át kazalvágóvá s ha az eredmény nem is volt egészen jó, mégis ez az egyszerű találmány, minden tekintetben jobban bevált, mint a

Molnár-féle kazalvágó.

többi. Valószínűleg ezen ásóból átalakított kazalvágó adta az eszmét Molnár István küküllővári gépésznek, midőn egy elmés szerkezetű, a követelményeknek majdnem minden tekintetben megfelelő kazalvágó kést feltalált.

A Molnár által s ábránkon is feltüntetett kazalvágó áll egy 37 cm. hosszú és 35 cm. legnagyobb szélességgel bíró szivalaku vágókésből, amelynek oldalai a felső rész kivételével élezettek.

A szivalaku kés felső bemélyedéséből indul ki a nyél egyeneses irányban, rajta a késtől 15 cm.-re

egy hágesó (rugó) van elhelyezve. A hágesó fölött a nyél kis darabon megtörik, azután ismét egyenesen haladva a faburkolatu fogóban végződik.

Nagy előnye ezen kazalvágónak a többiek felett az is, hogy a kés alakjánál fogva kitér a kazalban oly gyakran fellelhető kemény tárgyak, pl. kő elől, úgy hogy csak ritkán s alig láthatólag esorból ki. A munkája, daczára annak, hogy a nyele nem a legtökéletesebben van szerkesztve, még sem fárasztó.

A munka jósága mellett, mint egy rendkívül fontos körülményt, fel kell még említeni, hogy sokkal gyorsabban is dolgozik, mint a többi kazalvágó. A míg ugyanis a villa alaku vágóval 8-5 mm. szalmát vágunk, addig ezzel 14 métermázsát.

A beteges cserépnövények kezelése.

Sok háziasszony valóságos rabja a lakását díszítő cserépnövényeknek, mert napjainak minden idejét leköti azok kezelése. Öntözgeti, tisztogatja, nyesegeti, átülteti, védi a hideg és meleg ellen, szóval mindent megtesz, mert tudja, hogy a szép virágok jelzik egyuttal a háziasszony nemesebb érzületét, finom izlését. S mily nagy mégis a bosszuság, hogy ily gondozás daczára is nem tud olyant felmutatni, mint a minőt szeretne. Miért? Mert tulságba viszi a gondozást, az öntözést, átültetést stb. minek következtében a levél sárgulni kezd, lelankad vagy lehull. Ilyen esetben leghelyesebb a cserépben levő földet kiszáradni engedni, azután a növényt a cserépből kivenni, a gyökérzetet körülvevő földlapdát ujjainkkal kissé szétmorzsolni s a külső réteg minden részét lerázni. Ezután a növényt meglehetősen száraz, félig humuszszal kevert műtrágyás földdel telt cserépbe helyezük el és pedig egy akkora cserépbe, hogy a fal és a gyökérlapda között levő föld 3 centiméter-nél nagyobb tért ne foglaljon el.

Ültetés után bőven megöntözzük, hogy a föld leülledjék, a további öntözést pedig csakis akkor folytatjuk, ha a növény nőni kezd. Indokolt azonban az öntözés még akkor is, ha a levegő oly száraz, hogy a cserépben levő földből a nyirkosság gyorsan elpárolog. Mihelyt a növény leveleit hullatni kezdi az öntözés mindig beszüntetendő. Hogy az öntözés beszüntetése mily javítólag hat a romlásnak, lankadásnak induló növényzetre arra nézve legvilágosabb példa az anheizholzi növényházban történt tüzeset. Ugyanis a növényház kigyuladván, az ebből keletkezett füst ezer és ezer növény elhervadását okozta. Természetes lehetetlen volt ezek ujjá átültetését eszközölni s épp ezért az öntözést szüntették be 10 napra. Ezen idő teljesen elegendő volt arra, hogy a hervadásnak indult, félig-meddig tönkre ment növények ismét magukhoz térjenek.

• MULATTATÓ •

Ember, ember...

*Ember, ember! hejh, de kevés kell neked,
Ha sok hű vágyad szárnyát elnyesed:
Kicsiny kunyhó, benne édes nyugalom,
Békességgel teljes telj udvaron.*

*Ugy szeretet vón kerítés mindenütt,
Fák-füveknek folya mézük és tejük,
A boldogság ereszeden dallana,
Menny volna e föld, te lennél angyala.*

Petrus Jenő.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

A „Független Ujság” eredeti regénye. (23)

— Rablók vagyunk mi?! — tört ki Szabados önérzettel, de kárba vesztett.

— Nem akarok én hazavinni! — folytatá az öreg! — de az angoltól elvenni, elpusztítani, ebben élvezetem telik. Mindig csak csipkedni az ellenséget! Harczra, komoly harczra úgy sem gondolhatunk mi százan!

— Miért ne?! Ma is komoly harcz volt! — beszélt Szabados Dénes.

— Kemény, mert a haraszt jól égett.

A bur vezérek mind a hárman beleszóltak:

— A harasztégés igen helyén találta!

A gyérszakállu bur megdicsérte az öreg Inceze terveit. Csak csipkedni, csak bosszantani az ellenséget, ez a helyes haditerv.

Szabados Dénes, bár nagyobb ágyudőrejre vágyott, mégis kénytelen volt engedni a többség véleményének. Még Julesa is az öreg tervei mellett kardoskodott, mert az öreg erre rábeszélte a különben ábrándos, merész grófnőt. Megmondta, hogy a magyar csapat célja főképpen abban áll, hogy az ellenség figyelmét erre vonják és a burok veszedelmét ezáltal megfelezzék.

Amíg a magyar csapat az angolok hátamögött lesz, addig az angol nem kelhet át a Tugelán. Ha az angol át kelhet a Tugelán, akkor a burok vissza kell vonuljanak Natálból. A döntés az öreg Inceze tervei szerint dült el. Szabados a veres-zászló kapitánya engedett. A kopasz hegytől vissza vonultak kelet felé.

Három napig szakadatlanul a hegyek között csak délre vonultak, a nélkül hogy a legkisebb nyomot hagyták volna hátra.

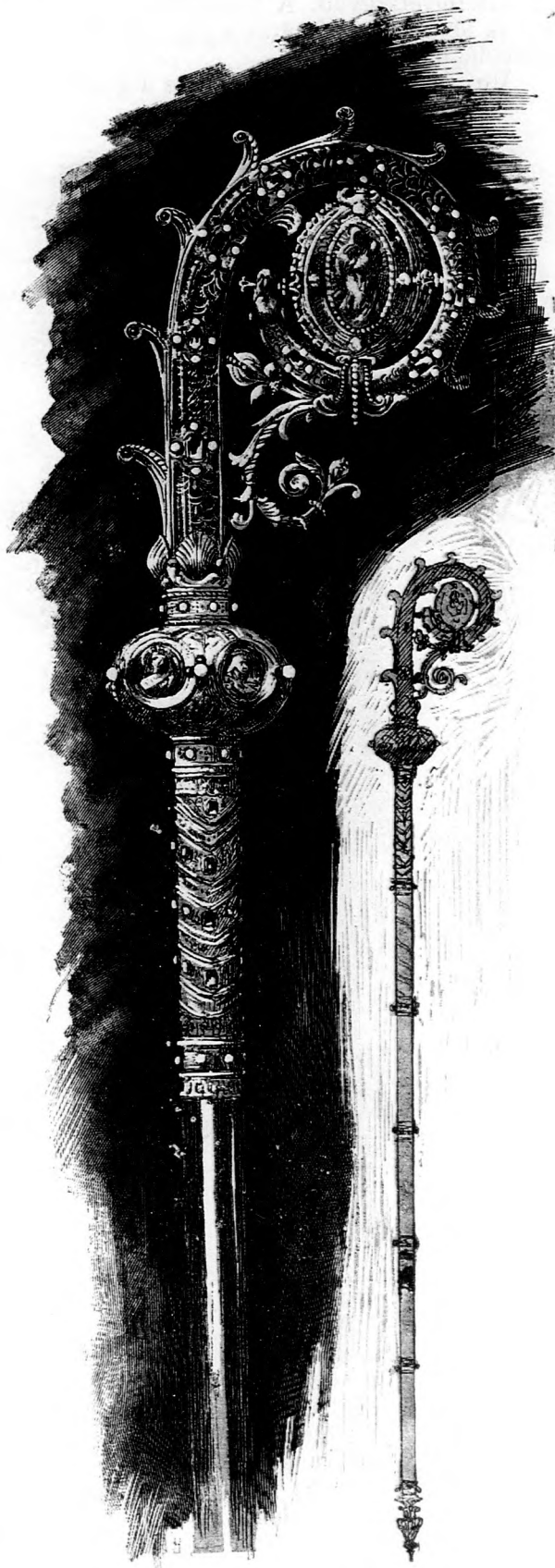
Ekkor azt mondták a bur kémei és most vezetők, hogy éppen elég lesz. Itt az angol hadsereg élelmezésének a legérzékenyebb részén vannak. Munkára tehát!

11. Fejezet. Szabados, a vezér sebet kap.

A kopasz hegytől való távozás negyedik napján a Tugela-folyó jobb partján lenyuló lombcsoport között időztek. Itt már kevesebb vala az ellenség,

de a mozgalom annál élénkebb. A folyómentén fölfelé haladó utakon és vasuton szállították az angol hadsereg élelmét, lövészeit és minden szükségletét.

Itt voltak tehát anélkül, hogy az angolok üldözték volna a csata után. És ennek egyszerű magyarázata az, hogy az angolok fölfelé húzódtak, tehát

Főpapi pásztorbot.

a hátuk mögött lefelé, keletre vonuló ellenséget nem üldözték.

Az élelmi- és hadiszert szállító csapatok közül most éppen azt választhatta ki Szabados, amelyre könnyű szerrel rácsaphatott. Elni csak kell. Táplálkozni is kell. Így történt, hogy ötödik napon, amint az eledelből kifogytak, egy marhaesordát támadtak meg kíséreléssel együtt. A harc rövid volt. Az angol katonák lövés nélkül átadták a négyszáz darab marhát a támadóknak.

Most a bur kémeknek jött az a gondolata, hogy

Incze Mihály, az öreg mégis azt tanácsolta, hogy jobb lesz előbb a marhanyáját neki engedni. Ha az átvonult, akkor a csapat is próbálhat. Tehát úgy tettek. Előbb négy tulkot tereltek a sebes folyóba. Azok a butának tartott állatok semmiképpen sem engedelmeskedtek a fiuknak, a hajtóknak. A folyó széléről mindjárt vissza usztak valamivel alább, hanem az átúszásról tudni sem akartak.

A baj megvolt. A sok marhát egyelőre nem használhatták. Csak a napi szükségletet vágták le a gulyából.

Kigyó tánczoltató indus.

a meglevő marhaállományt értékesíteni kell. De hol? Ott ahol a legszükségesebb. A buroknál. At kell szállítani azokat a Tugelán.

Szabados nem akart bele menni a vállalkozásba. Hanem a burokkal előbb-utóbb találkozni kellett. Mégis jobb ajándékkal, a legszükségesebbel jönni, mint csupán a csapat. Ráállott a tervre. Neki indultak a Tugela folyónak.

Sebes habok usztak a folyón lefelé. A magyar fiuk tudták, hogy mit jelent az, mikor egy folyó habosan, zavarosan tör lefelé a medrében. Hanem Szabados a fő vezérük csak biztatta, hogy bátran, neki kell menni. Majd lefelé kiusztatnak a tulsó parton.

Az öreg Incze Mihály most újra tanácsolt. Volt kötél bőven, tehát összetoldozva egy kötélátvonatot kell huzni a folyó felett. Egy jókora fatörzshöz átevezhet két legény. A fatörzshöz erősítik a kötél egyik végét és utána eregetik a kötelet.

Hanem a sebes folyó azt sem tűrte meg. Dugába dült a jó terv. Most már csakugyan veszélyes helyzetbe jutottak, mert ha egy kisebb angol csapat rajtuk üt a sebes folyó partján, vagy a veszélyes vízbe ugranak és átúsztatnak, vagy élet-halálharcot kell vívni.

Két bur lovas sebesen indult kémszemlére a Tugela mentén egyik le, a másik fölfelé. Csak két

óra mulva tértek vissza. Egyik azt jelentette, hogy a folyó mentén fölfelé egy angol csapat jön. Azzal még holnap találkozni fognak. De a Tugela-parton bevárni nem lesz ajánlatos...

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Kanalas hasonlat. Egy zsidó fiu áll a piacon és fakanalat árul.

Arra jön egy másik, s kérdi tőle:

— Nü Jajkof! hogy megy a gseft?

— Hát hogy monjen? Mint a betegnél: *minden órában egy kanál.*

A számár-ször szine. T. Milyen a számár-ször szine? — kérdi a tanító szakállát simogatva, mit a gyerek néma sugásnak vevén, rávágja: Mint a tanító ur szakállá.

Képeinkhez.

Kigyó tánczoltató indus. Az indusok sok csodás dolgot tudnak, miket a művelt tudósok sem bírnak megmagyarázni. Így például a kigyómarást is tudják gyógyítani, melyre orvosaink még nem találtak ellenmérget. Képünkön egy kigyó tánczoltató indust mutatunk be. Igen érdekes csoport előtt tartja csodás mutatványait és a kigyókat többféle dallamos ütemekre találó mozgásra kényszeríti, vagyis tánczoltatja. A tényezőzés, kéregetés pedig ott is csak úgy járja, mint a mi medvetánczoltatóinknál.

Főpapi pásztorbot. Budapest székesfőváros egyik érdemes főpapot pásztorbottal ajándékozta meg, melynek képből mutatunk be olvasóinknak. Az ilyen pásztorbotok igen értékesek, mert ezüstből és részben aranyból meg drágakövekből készülnek. Ha elgondoljuk az apostolok erdőből vágott fabotját és rátekintünk a képen bemutatott remekműre, látjuk a különbséget kétezer esztendőre visszamenőleg. Ma egy pásztorboton annyi értékű fény és pompa van, mint az apostoloknak és Jézusnak összes ruhái érték. De a korral haladni kell a vallási művelődésnek is, különben úgy el maradnánk, mint a fackés egyiptomi a gözeke mellett.

Szórejtvény.

— Lengyel Ferencztől. —

Nevemnek első betűje,
Személynévmások egyike,
Másodikat hozzá mondva,
Leszek egy évnek egy szaka.
Harmadik és negyedikben
Egy rövid cselekvés szót lel,
Add hozzám az ötödiket
S tollforgató nevét leled.
Végül a három utolsó —
Értelmetlen, semmit mondó,
Egészemet ha így veszed,
Kedves virág nevét leled.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő 1902. június hó 28.

A „Független Ujság” 24 számában közölt talány megfejtése

„Befordultam a konyhára
Rágyujtottam a pipára.”

Helyesen fejtették meg Szabó Verona, Répási Róza, Gorzsó Teréz, Hubják Anna, Petrus Antalné, Petrus J. Jánosné, Meréz Károlyné, Lehoczky András, Baráth János, Noszticzius Gyula, Takács László, Dorogi gazdakör.

A sorshuzásnál Noszticzius Gyula (Suhatag) neve jött ki elsőnek, kinek a kitzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című eredeti székely regényét küldöttük meg.

A Bächer-féle ekék feltűnő tartóssága számos szerkezeti előnyeiken kívül főképp azon körülményre vezethető vissza, hogy a Bächer-gyár a közönséges kormánylapok helyett a John Lane-féle szabadalmazott „compound pánczél-aczél lemezből” készíti kormánylapjait. A compound-aczél tulajdonképpen három aczélrétegnek szerencsés kombinációja. A középső réteg lágy aczél, mely mindig megtartja a jellegzetes szívósságát és rugalmasságát, a két külső réteg pedig, a mely tulajdonképpen surlódásnak van alávetve, üvegkeménységű aczél. Az ilyen izzítás alatt összesajtolt és egymástól soha el nem váló pánczélaczélekből készült kormánylap edzés céljából tetszés szerinti hőfokra hevithető a nélkül, hogy a hajlítás alatt nyert alakját elveszítene, és ezen körülménynek tudható be, hogy a compound aczélekből készült kormánylapok külső rétegei oly keménynyé válnak, hogy azok vésővel vagy más még oly kitűnő szerszámmal sem karczolhatóak meg. Elképzelhető, hogy az ilyen rendkívül kemény kormánylapoknál kopás még hosszas használat után is alig észlelhető. Másrésztől azonban az ilyen finom szemcséjű kemény kormánylapok fényesre csiszoltatván, a legtökéletesebb munkát végzik miután azokra még ragadós természetű agyagföld sem tapad, s ennek köszönhető főleg, hogy a Bächer-féle ekék fordítás és porhanyítás tekintetében páratlanul jó munkát végeznek, soha el nem torkolódnak, és feltűnően kevés vonóerőt igényelnek.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a Bächer-gyár összes ekéit *eltörhetetlen téglaczél* ekékkel szállítja, a mi egyrésztől az önsúlyt redukálja, másrésztől az ekének hasonlíthatatlanul hosszabb tartósságot biztosít. A Bächer-gyár ezen fontos újításai a mezőgazdaságban, illetve a talajművelés terén valóban teljes méltánylást érdemelnek, annál is inkább, mert a Bächer-ekék beszerzési ára olcsóbb, és a Bächer-féle ekéknek alkalmazása minden gazdára nézve úgy vonóerőben, mint pénzben jelentékeny megtakarítást biztosítanak. — Megrendelhetők Budapesten Bächer Rudolfnál, VI., Nagymező-utca 68. — Kívánatra az ekék árjegyzéke és leírása készséggel megküldetik.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Szász Ferencz urnak. A kis lánya iskolájában mikor lesz a pótvizsga, azt mi nem is tudhatjuk meg, mert nem írta meg, hogy melyik kerületbe és hol járt iskolába. Legcélszerűbb és legrövidebb eljárás az, hogy egyenesen az iskola igazgatójához forduljon felvilágosításért, amit egy válaszbélyeg ellenében készséggel megad.

— **Falusí János** urnak. Nem olyan nagy baj az. Nem kell

megijedni. Az ekkora bajokból, ha idejében megtudjuk, még könnyen kiségitjük lapunk előfizetőit. Először is tudni kell, hogy az ilyen biztosítási kötésnél — a törvény értelmében — csak egy évi időre lehet kötelezni valakit. Az a tíz évi kötés mit sem ér. Most már csak azt kell tudnia, hogy az első évre törvény szerint kötelezve van. Ha szabadulni akar a további évek kötelezettségétől, az első év letelte előtt fel kell a biztosítást mondania. Felmondását ajánlott levélben elküldi a biztosító intézetnek, a vevényt pedig megtartja. A többi aláírt biztosítási kötvény kötelezettsége a felmondástól fogva megszűnt. A felmondó levélre két tanút is aláírathat. — **Bölönyi Péter** urnak. A penész-szagot eltávolítani a borból legjobban lehet ismételt átfejtéssel teljesen egészséges hordóba. Ezenkívül még a faszén-porról való szűrés és esetleg derítés, valamint a bornak hektónként 1 kiló cukor hozzáadása után végzett áterjesztése vezethetnek célhoz. — **Elekes János** urnak. 1-ór munkaszünetes ünnepeket a törvény elő nem ír, mert a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény csak az ipari munkára vonatkozik. A törvény csupán annyit mond, hogy a vasárnapokon minden nem elkerülhetetlenül szükséges nyilvános munka mellőzendő, egyéb ünnepeken pedig mindentől tartózkodni kell, ami az Istentiszteletet, t. i. bármely vallásfelekezet Istentiszteletét zavarhatná. Kétségtelen tehát, hogy egy református község kellő közepén a templom előtt nagy püenteiken semmiféle gazdasági munkát végezteni nem szabad. — **Adóról.** Minden albérlő az adó szempontjából olyan önálló vállalkozást képez, amely után a harmadosztályú kereseti adót nemcsak lehet, hanem ki is kell vetni. Hogy az albérlő irásbeli szerződés kiállított-e vagy sem, az adókivetési jogra nézve fontossággal nem bírhat. A bérlő is meg az albérlő is külön önálló vállalkozó, aki ebből a vállalatból külön önálló jövedelmet húz, vagy legalább is kellene huznia. Ezt a két külön jövedelmet külön kell megadóztatni, tehát kettős adóztatás esete fenn nem forog. Az adókivető-bizottságoknak jogukban áll az adót öt évre visszamenőleg is kivetni. — **Lengyel Ferenc** urnak. A szép talányokat köszönjük. Üdvözlét. — **Bellus István** urnak. Panaszát egyenesen a cseléd és munka segélypénztár vezetőjéhez küldöttük a földművelési miniszteriumba, hadd tudják meg ott is az ilyen hanyagságot és tegyenek róla. Ennél jobb orvosságot képzelné sem lehet. Majd megmozdulnak, ha felülről fúj a szél. — **Nemes János** urnak. A vízzel borított területek is alkotó részei lévén a vadászterületnek, ahhoz rendszerint hozzászámítandók. A külön vadászterülettelé nyilvánítást a főszolgaabirónál kell kérni, ha azonban a terület már is haszonbérbe adatott, a haszonbéri szerződés lejártá előtt az illető területet a vadászat haszonbérletjétől elvonni nem lehet. A község csak a vadászati

haszonbér megfelelő összegének kiszolgáltatására köteles, külön kártérítéssel azonban egyáltalán nem tartozik, mert a jogosult maga tartozott volna róla gondoskodni, hogy birtoka önálló vadászterületté nyilváníttassék.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi áruk.

Budapest, 1902. június 21-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18:90—19:10 K. *Rozs* 14:20 K-től 14:40 K-ig. *Arpa* 11:20 K-től 12:20 K-ig, jobb minőségű 14:00 K-től 17:50 K-ig. *Zab* 14:80 K. *Tengeri* 10:20 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 00	27:20	26 60	26:00	25 60	25:20	24:30	22:60	11:40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 11—12:00 K, *levese* 12—13 K, *jorsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. *oaltacim* 28:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 540—740 fillér, mubar 680—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, alomszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 36—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 106—118 fillér, 260—280 kg.-mos 100—106 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 108—112 fillér, szerb 96—108 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 62—68—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—64:00, magyar tehén középminőségű 54—58:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbiai bivaly 36—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 60—83 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—2:80 K, csirke 1:10—1:80 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 2:40—3:20 K. Lud sovány 4—6 K. Pulyka sovány 4:40—4:60 K.

Tojás alföldi 56—57 K, erdélyi 54—55 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4:10—4:50 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:10, tejföl 62—80 fillér literenként, főzővaj 1:20—1:40 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

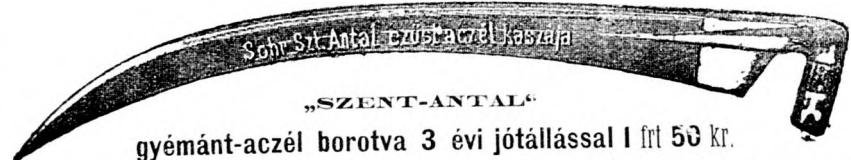
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:00—12:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 1:40—12:00, 1 q 35—40—, zeller 100 drb 1:00—1:20, karalábé 6:00—6:60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 0:00 q 6:40—7:60, fohagyma 50—60—, vörösrépa 100 drb. 10—16:00, fehérrépa, fejeskáposzta 0:00—0:00—, kelkáposzta 100 drb 2:60—8:00, vöröskáposzta 00—0:00—, fejessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00—, burgonya rózsa 1 q 10:40—16:60, sárga 10:40—16:80.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: **Sohr József, Somogy-Szill.**

A „Szent-Antal” jegyű kasza jó hire bejárta a világot és a mult évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. A „Szent-Antal” kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti czégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal” kasza árai:

	65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu
	90 kr.	95 kr.	1:05 fnt.	1:10 fnt.	1:15 fnt.	1:20 fnt.	1:25 fnt.	1:30 fnt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergauai kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadai” ezüst-acél kapáló-készülék üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

Millennium

legújabb szerkezetű

**fűkaszáló-, marokrakó-
és kévekető-aratógépeit,**

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

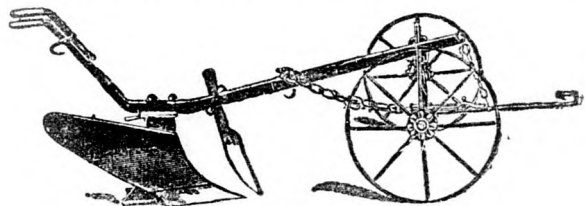
A magy. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil-cseplő-gép- és „Millennium” aratógép-gyártmányai a párisi nemzeti kiállításán a legnagyobb kitüntetést, a „Grand Prix”-t nyerték.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő eszközei elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

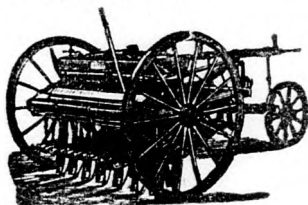
„Unicum Drill” sorbavető gépek

úgy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak. Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a fogaskerekek kicserélése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

1901. évi forgalom 26000 mmáza.

Felhívjuk

**a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata

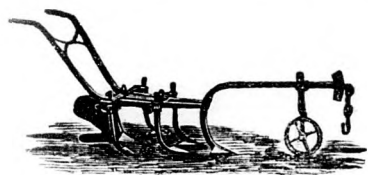
f. évi julius hó 9-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

KÜHNE E.

Alakult
1856-ban.

mező-
gazdasági
gépgyára

MOSONBAN.

A tavaszi időnyre Schloer-féle MÜTRÁGYASZÓRÓGÉPEK, répatermeléshez kétsoros chili-salétromszórók, LEGUJABB SZERKEZETŰ KÉZI EGYSOROS és TÖBBSOROS KAPÁLÓ-ESZKÖZÖK, ezukorrépa, kukorica, burgonya stb. megmunkálására. AMERIKAI KÉZI-KAPÁLÓ (kor. 16-50), OSBORNE-féle „COLUMBIA”-cultivator, HOLLINGSWORTH „HEURÉKA” és „KEDVENCZ” szénagereblyék. OSBORNE-féle HIRNEVES COLUMBIA FŰKASZÁLÓ ÉS ARATÓGÉPEK. JÁRGÁNYOS CSÉPLŐKÉSZLETEK minden nagyságban. Elkészett vetések eszközlésére: MERITŐKORONGOS és TOLÓKEREKES SZÓRVAVETŐGÉPEK. EKÉK, BORONÁK, HENGEREK, HUNGÁRIA- és MOSONI-DRILL sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 57/a

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)
 mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS
 gépgyár részvénytársaság
 Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemű tejjgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcsepplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén az
 ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
 és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
 volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők köz-
 vetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-
 séggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator * * *
*** * * Részvénytársaság**
 BUDAPESTEN.
 Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.
 Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejjgazdasági gépgyár..
 Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.
 .. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése ..

Árjegyzékek, tervek és költségve-
 tések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 45000 darab.

Kurcz Lipót és Társa
 photocinkografiai műintézete
 BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
 typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok
 photolithografikusan legszébben és legolcsóbban sokszorosítottak.
 Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minőségben szállít a —

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.